

1882 Villa Truijen aan de Kerkstraat

Aan Kerkstraat 14 staat de grootste villa van Meijel uit de periode voor 1900.

In 1882 liet de bekende Jan Truijen het pand bouwen, maar het is de vraag of bij de oorspronkelijke bouw de beoordeling past die te vinden is in Monumenten Inventarisatie Project Limburg 1991¹. Daar wordt het pand gekarakteriseerd als '19^e eeuws traditioneel met classicistische elementen'.

Om de geschiedenis, het uiterlijk en de functies van dit gebouw te begrijpen is een wandeling door de historie noodzakelijk.

1882 Grootgrondbezitter Jan Truijen liet een woning bouwen

Jan Truijen werd op 24 maart 1838 geboren als Peter Joannes Truijen op de boerderij 'bij Heinkes' in Altweert². Hij werkte op die boerderij van zijn ouders Petrus Truijen en Maria Elisabeth van de Kraen.

In zijn vrije tijd leerde hij de Franse taal en behaalde hij in 1862 de akte als landmeter. Hij was vervolgens klerk op de gemeentesecretarie van Weert en ijker van vaatwerk in kanton Weert.

Op 10 oktober 1869 vroeg de Meijelse burgemeester Willem Hendrik Goossens hem gemeentesecretaris van Meijel te worden.

Het was in die tijd zeer rumoerig binnen het Meijelse gemeentebestuur, maar Jan Truijen trok elke zaterdagmorgen van Weert naar Meijel om als secretaris en enige ambtenaar met de mensen te spreken.

Hij kwam al snel in contact met Wilhelmina Venmans, de echtgenote van burgemeester Goossens, en met haar ouders Willem Venmans en Petronella Aerthijs.

Willem Venmans kwam van Meijel waar hij veel grond en panden bezat, maar samen met zijn vrouw Petronella Aerthijs uit Nederweert-Ospel woonde hij op de Schelm in Neerkant, nummer van het huis

C.196. In het gezin Venmans-Aerthijs waren vier kinderen geboren: Johanna op 7 juli 1843, bovengenoemde Wilhelmina (Mina) op 18 september 1845, Hendrik op 17 augustus 1847 en Hendrina op 18 december 1849. Johanna overleed op haar achttiende en Hendrik werd nauwelijks een half jaar. Hendrina ging op 8 november 1864 naar het meisjesspensionaat van de zusters Ursulinen in Grubbenvorst.

Toen Jan Truijen deze elf jaar jongere Hendrina Venmans rond 1872 ontmoette was er al snel sprake van een relatie tussen de Meijelse gemeentesecretaris en de schoonzus van de burgemeester. Kort nadat Jan op 23 december 1875 ontslag genomen had als gemeentesecretaris trouwden Jan en Hendrina op 17 februari 1876 in Deurne.

Jan Truijen, die officieel nog in Weert woonde, kwam 24 april 1876 op de Schelm bij de familie Venmans wonen en schreef er een lange notitie over de ruzies en treiterijen bij de Meijelse bestuurders en over het feit dat hij eigenlijk gedwongen ontslag had moeten nemen, '*eervol maar ongevraagd ontslag*'. Op de Schelm werden twee van hun kinderen geboren, Peter Willem Hendrik (Piet) op 9 februari 1877 en Johanna Maria Dina (Dina) op 5 april 1878.

Na het overlijden van Willem Venmans op 29 juni 1878 vertrokken Petronella Aerthijs, Hendrina Venmans, Jan Truijen en de twee kinderen naar Meijel, waar ze gingen wonen in het 'Meijelse stamhuis van de Goossens', d.w.z. de herberg uit 1752, wijk A27. Vanaf 1789 woonde de familie Goossens-van der Steen in die woning. Tot de verwoesting op 25 september 1944 waren op dat pand de letters/muurankers BVDSAK te zien, naar de bouwers uit 1752 Bartel van der Steen en Anna Kessels.

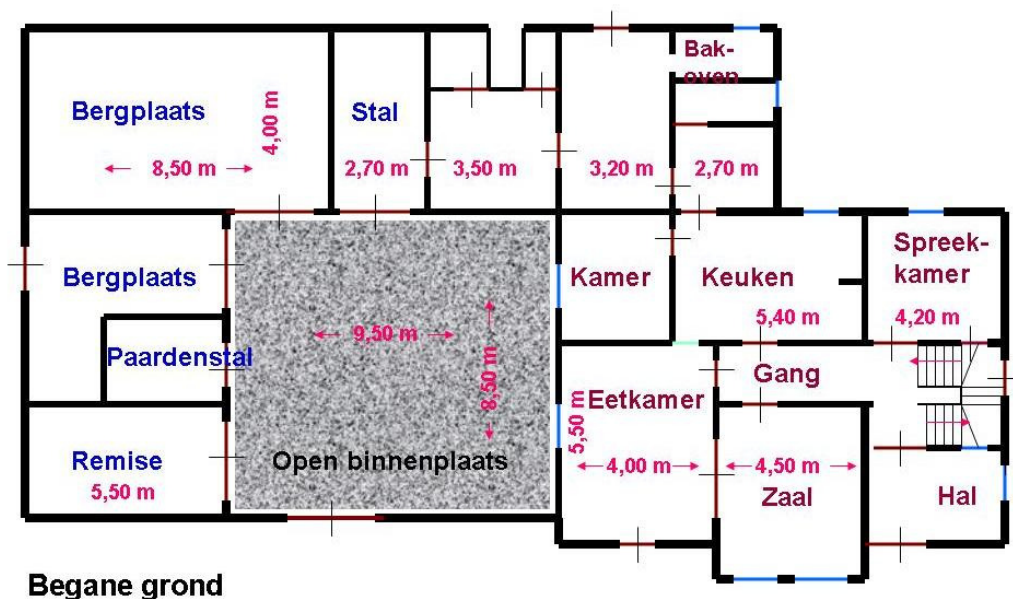
In 1933 werd Henri Jochems gefotografeerd op weg naar zijn eerste heilige mis in de Meijelse kerk.

Op de achtergrond van links naar rechts: het pand Van der Steen uit 1789, de herberg BVDSAK uit 1752 (vanaf 1919 bewoond door Keube Martien Joosten) en hotel Joordens (vanaf 1936 Hotel Ketels).

In dit pand werden drie kinderen van Jan en Hendrina geboren: Elisabeth Wilhelmina (Liza) op 4 april 1879, Willem Hendrik op 6 september 1880 en Willem Jan Hendrik op 16 september 1881. De laatste twee overleden binnen twee maanden.

Jan Truijen liet in die tijd een niet meer aanwezige tekening maken voor een ruim huis, dat gebouwd moest worden aan de Kerkstraat met een groot park erachter.

Begane grond

Reconstructie van de bouwtekening voor 'Villa Truijen' in 1882

Het pand werd gebouwd in 1882. In een rechthoekig basisplan bestond het uit twee bouwlagen onder een combinatie van zadel- en schilddak, met gevels van bakstenen, betonnen dorpels, tandlijsten onder de dakgoot, aan de westzijde een topgeveltje met betonnen rand en uitkragingen waarbinnen het jaartal '1882' en met verticale lisenen die als een sobere decoratie waren aangebracht d.w.z. iets van de muur afspringende hoeken afwisselend in baksteen en hardsteen.

De familie Truijen-Venmans ging er op 1 november 1882 wonen.

Binnen korte tijd kreeg Jan Truijen echter de tik van zijn leven. In het kinderbed van het zesde kind overleed zijn vrouw Hendrina op 15 juni 1883 aan longontsteking, terwijl hun zoontje levenloos geboren werd.

Uit verhalen die Jan Truijen in 1918 vertelde is bekend, dat hij in juni 1884 op retraite ging bij de Trappisten van de Achelse Kluis. Hij wilde over zijn verdriet heen komen en hij wilde de zin van zijn leven zien. In die tijd zorgden zijn ongehuwde broer Louis en zijn ongehuwde zus Anna voor kinderen en huis, samen met schoonzus Mina.

Tijdens die retraite kwam Jan Truijen tot de conclusie dat hij zijn talenten niet moest gebruiken om er alleen zelf beter en rijker van te worden, zoals hij tot dan gedaan had. Hij moest ze gaan gebruiken voor de *'verheffing en ontwikkeling van de boerenstand waaruit hij was voortgekomen'*.

Daarna volgden de jaren dat hij zich vol energie inzette voor de gemeenschap, voor alle Meijelsen, maar vooral voor de boeren. Het zou hem de titel 'De Boerenkoning' opleveren.

Om een idee te geven van zijn activiteiten worden hierna een paar gegevens vermeld:

- 1885-1914 Lid van de gemeenteraad van Meijel
- 1886-1919 Lid van Provinciale Staten Limburg
- 1886-1895 Wethouder van Meijel
- 1892-1895 Voorzitter Vereniging Zuivelbereiding Meijel Mortel
- 1893-1919 Medeoprichter en voorzitter Zuid-Nederlandse Zuivelbond
- 1894-1901 Lid Tweede Kamer Staten-Generaal
- 1895-1913 Burgemeester van Meijel
- 1895 Steun aan vriend-pastoor CleEVERS voor de bouw van klooster en school
- 1896 Medeoprichter en voorzitter Boerenbond Meijel
- 1896 Medeoprichter Nederlandsche Boerenbond
- 1896-1901 Medeoprichter en voorzitter Limburgse Christelijke Boerenbond
- 1897 Afgevaardigde in Nederlands Landbouwcomité
- 1898 Oprichter en onderdirecteur Coöperatieve Boerenleenbank Meijel
- 1898 Medeoprichter Centrale Boerenleenbank Nederland
- 1899 Oprichter en voorzitter Limburgse Landbouwbond afd.Meijel
- 1899 Medeoprichter en voorzitter Limburgse Katholiekendagen
- 1901-1909 Voorzitter Limburgse Landbouw Bond
- 1901 Lid Comité van Aanbeveling Internationaal Congres Bijenteelt
- 1902 Lid Nederlands Comité van hulde voor 25 jaar Paus Leo XIII
- 1905-1915 Lid van de Voogdijraad te Roermond
- 1906 Redactievoorzitter pas opgericht blad 'Land en Vee'
- 1907 Realisering de Tramweg van Dorp naar Simonshoek, nu Jan Truijenstraat
- 1908 Lid Staatscommissie onderzoek spoorwegbeleid/exploitatie
- 1908 Botsing met GS Limburg i.v.m. vergunning voor herberg De Zwaan
- 1908 Initiatiefnemer bouw Coöperatieve Zuivelfabriek St. Nicolaas Meijel
- 1909 Ere-voorzitter Limburgse Land-en Tuinbouwbond
- 1910 Adviseur voor Gebbel Smolenaars, vinder van Gouden Helm
- 1910 Lid van bestuur derde Nederlandse Landhuishoudkundig Congres
- 1919 Ere-voorzitter en stimulator van het muziekfeest voor de oprichting van Fanfare Eendracht Meijel

Op 24 maart 1918 vierde Jan Truijen zijn 80ste verjaardag. In het grote park achter de villa werd deze familiefoto gemaakt.

In het midden Jan Truijen en de ongehuwde dochter Liza Truijen, links Dina Truijen met haar man Theodorus J.H. Aquarius burgemeester van Haelen en Nunhem 1903-1936 met hun kinderen, onder wie Hendrik, Anna, Floortje en Jan, rechts Piet Truijen en zijn vrouw Paulina J.M. van den Heuvel uit Geldrop en hun kinderen, onder wie Jan, Wim, Maria en dochter Hansje.

Op 14 november 1919 overleed Jan Truijen om vier 's morgens in zijn pand aan de Kerkstraat.

1921 Liza Truijen en de grote aanpassingen

In het archief van de voormalige gemeente Meijel bevinden zich een brief en een bouwtekening uit 1921.³ Ze vormen samen een bouwaanvraag, opgesteld door Ir. H. Thunnissen B.I. en J.H. Hendricks, Architecten in 's-Gravenhage en Nijmegen. De heren vroegen op 27 mei 1921 aan het College van Burgemeester en Wethouders van Meijel toestemming tot het verbouwen van 'het woonhuis van Mej. Truyen gelegen te Meyel'.

Met verwijzing naar de tekening wilde men de volgende werkzaamheden uitvoeren:

- A. Het uitbreken van het middelste gedeelte van de voorgevel en van enige binnenmuren en kozijnen.
- B. Het veranderen van enige ramen in deurkozijnen, twee W.C. en een garderobe.
- C. Het vergroten van de zaal, het aanbouwen van twee veranda's en het vernieuwen van de trap.
- D. Het aanleggen van een leiding van elektrische verlichting.

Het lijken geen grote veranderingen, maar in wezen veranderde de woning van Jan Truijen twee jaar na diens dood volledig van karakter door de aanpak van dochter Liza Truijen.

Er waren natuurlijk de uiterlijk minder opvallende wijzigingen: op de begane grond en op de eerste verdieping kwamen toiletten en er werd elektrisch licht in huis gebracht. Jan Truijen had op verdieping wel een badkamer, maar zijn toilet was, zoals bij boerderijen, dichtbij de stal. En als hij op donkere momenten licht wilde, heeft hij zich moeten behelpen met kaarsen en olielampen. Eigenaardig voor de man die er in 1903 voor zorgde dat er zes elektrische straatlantaarns in de kom van Meijel kwamen.

Waarschijnlijk heeft Jan Truijen ook maar een eenvoudige kachel in de keuken gehad voor wat warmte, Liza liet in ieder geval een schouw bouwen in de 'zaal', de grote centraal gelegen kamer.

Veel opvallender zijn de uiterlijke veranderingen aan de voorzijde, die vandaag nog de aandacht trekken: de halfronde uitbouw met aan beide zijden drie bogen met daarboven veranda's en balkon.

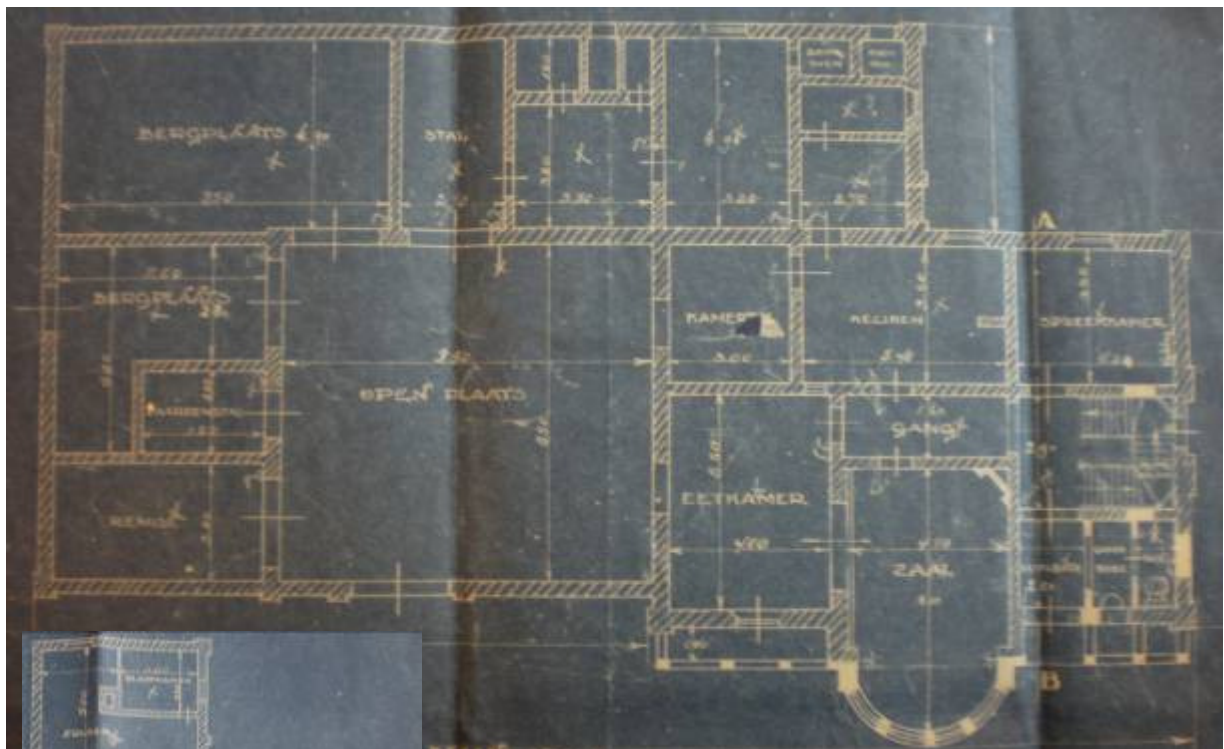
Een poging om de uiterlijke veranderingen grofweg aan te geven op een foto uit ca 1935.

linker deel: zo moet het pand er tussen 1882 en 1921 aan de voorzijde ongeveer hebben uitgezien,

rechter deel: de bogen met balkon, veranda en deuren in plaats van ramen zoals die in 1921 zijn aangebracht.

Eigenlijk veranderde het gebouw van het karakter van de rechtlijnige, uiterst sobere en in zichzelf gekeerde Jan Truijen in dat van de zorgzame, maar ook eigenzinnige, moderne en 'statuslievende' dochter Liza.

Misschien is het niet eens opvallend te noemen, maar van het pand zijn van vóór 1921 geen foto's bekend, terwijl het na 1921 regelmatig op ansichten voorkomt.

Op de plattegronden voor 'begane grond' (boven) en 'verdieping' (links) zijn in wit de grote wijzigingen aangegeven:

- de ronde uitbouw van de zaal,
- de balkons en bogen links en rechts daarvan,
- de schouw in de zaal,
- de toiletten in de voormalige hal,
- een toilet boven.

Het pand met het gewijzigde uiterlijk aan de voorzijde verscheen al snel op ansichtkaarten als een grootse villa.

Op 28 september 1932 verliet Elisabeth ofwel Liza Truijen het huis van haar vader dat ze een heel ander aanzicht had gegeven. Ze liet het pand met wijknummer A.39 in Meijel achter aan de familie Brummans-Meulemans en ging in Roermond wonen.

1932 Het Meijelse postkantoor verhuisde naar de Kerkstraat

In de Dorpsstraat stond voor 1907 de boerderij van Willem Brummans, die behalve boer ook postmeester of brievenaarder was. Dat laatste baantje vroeg steeds meer tijd, zodat Willem Brummans in 1893 begon met het afbouwen van het boerenbedrijf. Hij sloopte zijn schuur en liet aan zijn zoon Piet een goed lopend postmeesterschap na. Deze Piet, ook Peter genoemd, liet in 1907 de hele boerderij slopen en bouwde er het eerste Meijelse 'post-, telegraaf- en telefoonkantoor'. Burgemeester Jan Truijen verleende hem op 3 april 1907 graag de vergunning voor die activiteiten, want Meijel had er behoefte aan. Er zouden in 1908 immers nogal wat vreemde gasten naar Meijel komen om te boren naar nieuwe inkomstenbronnen voor de bewoners, misschien olie, misschien steenkool. Snelle berichtgeving was daarbij zeer gewenst. Mijnbouwactiviteiten kwamen er echter niet in Meijel.

Aan het begin van de Dorpsstraat staan twee auto's voor de panden 2 (nu Ut Plentje) en 4, die gebouwd zijn op de plaats van de boerderij van Willem Brummans.

De pijl op het verkeersbord wijst naar het huis waar Peter Brummans en Joanna Febronia Meulemans na hun huwelijk op 5 augustus 1907 het Meijelse 'post-, telegraaf- en telefoonkantoor' beheerden.

Voor het beheer van dit hulpkantoor ontvingen Piet en Febronia van de gemeente een salaris van 50 gulden per jaar. Naast dit werk werd Piet Brummans ook gemeenteontvanger. Hij moest zorgen dat de financiën van de gemeente in orde waren, gelden innen en boekhouding voeren.

Er lijkt een goede verstandhouding geweest te zijn tussen Jan Truijen en Piet Brummans bij het organiseren van plaatselijke evenementen. Piet Brummans was van 1919 tot 1934 ook de eerste voorzitter van de zo door Jan Truijen gewenste fanfare Eendracht.

Toen Liza Truijen in 1932 'Villa Truijen' verliet ging de familie Brummans-Meulemans er wonen, met hun kinderen, maar ook met hun postwerk. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat veel oudere Meijelsen het pand aan de Kerkstraat vooral kennen als 'het postkantoor'.

Toren R. K. Kerk

Postkantoor

R. K. Pastorie

Willibrordusput met Grenspaal
van de Provincien en Oostenrijk

GROETEN
UIT
MEIJEL

MEIJEL. POST- EN TELEGRAAFKANTOOR

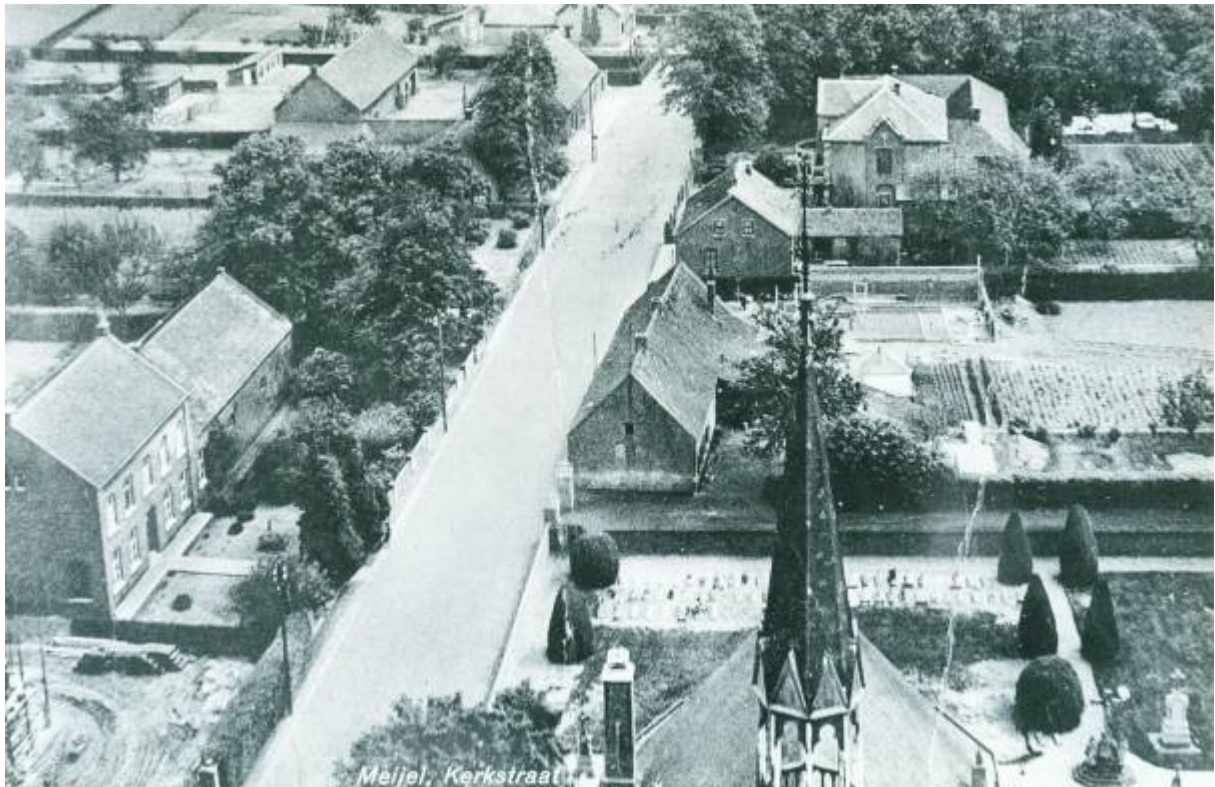
De ingang van het postkantoor kwam in 1932 aan de westkant en de oude spreekkamer van Jan Truijen werd het postkantoor.

Een kijkje in de voortuin werd vastgelegd op 1 april 1934 toen zoon Charles Brummans op weg ging voor zijn eerste heilige mis. Pastoor Toontje Verstappen links kijkt, hoe burgemeester Laurens Sanders de stoet probeert te ordenen.

Mien en Meld Brummans, zussen van Charles, werden respectievelijk zuster Gemma Petra en zuster Febronie.

Zus Jeanne bleef in het pand wonen, ook na haar huwelijk met Piet Rooijackers op 5 augustus 1940.

In 1937-38 werden aan de Kerkstraat twee nog bestaande panden gebouwd: helemaal linksonder de pastorie en centraal de winkel en bakkerij van Trines, nu Kessels. Tot die tijd had Trines zijn bakkerij-winkel in het pand tegenover het patronaat in wording links van het kerktoentje. Dat werd gesloopt zodat het kerkhof vergroot kon worden en een bredere pad of dreef naar het klooster aangelegd kon worden.

Op deze foto is het halfronde balkon aan de voorzijde van Villa Truijen te zien maar ook de grote achterbouw die later gesloopt is.

Vader Piet Brummans overleed op 26 augustus 1941 in Weert, waarna het jonge paar Rooijackers-Brummans het werk van het postkantoor voortzette. Piet Rooijackers volgde zijn schoonvader ook op als gemeenteontvanger.

Villa Truijen bezat op de foto uit 1937 nog de steenkleur. Rond 1951 besloot Piet Rooijackers het gebouw wit te laten schilderen, wat hem door de erven Truijen en vele anderen nogal kwalijk genomen is.

In 1961 werden heel wat sloop- en bouwactiviteiten verricht. De achterliggende bakoven en stallen werden verwijderd en de paardenstal werd omgebouwd tot een voor die tijd modern en zeer druk bezocht postkantoor.

Piet Rooijackers en Jeanne Brummans bleven in de villa wonen en in de voormalige paardenstal hun postkantoor houden tot ze in 1976 verhuisden naar de Molenhaagweg⁴.

Achter de villa is nog een deel van de niet gewitte achterbouw te zien die rond 1961 werd gesloopt.

1976 Het vervolg van 'Villa Truijen' aan de Kerkstraat.

Na 1976 viel het grote geheel van Jan Truijen in drie delen uiteen.

Het park

Van het park waar in het verleden ook openluchtevenementen plaatsvonden als muziekfeesten en dat ook 'de Doelhof' of 'Rooijakkers-bos' werd genoemd, werden in 1978 5845 m² door de gemeente Meijel gekocht voor 140.000 gulden.

Daardoor konden de oude bomen met scherven van oorlogsgranaten bewaard blijven en was een deel van het Groene Hart van Meijel klaar.

Een museum mocht er niet gebouwd worden, maar de gemeente Peel en Maas plaatste er na een stevige opknapbeurt

wel een bank voor de honderdjarige mevrouw M.J. Ottenheim-Slaats.

De paardenstal alias het postkantoor alias een frisse woning

Voor 1979 werd het postkantoor omgebouwd tot een woning met grote tuin, eerst voor de familie van Nico en Hennie van Vegchel, sinds 2004 voor de familie van Mart en Annemie Rooijakkers-Balmer.

Het grote woonhuis

De villa van Jan Truijen werd na 1976 eerst een paar jaar bewoond door de familie Hoebergen-Kanters van 'Hoeka Sierpleisters en muurverven BV' uit Deurne. Deze familie woonde na 1992 in een ander bekend pand, namelijk 'De Romein' in Deurne, gebouwd door onderwijzer-heemkundige-journalist Hendrik Nicolaas Ouwering.

Vervolgens betrok de familie M. Lenders-Broens de woning, waar in 1980 en 1985 ruimtes bij gebouwd werden voor 'Antiekhandel Lenders-Broens'.

Die ruimtes en de villa worden sinds 2002 gebruikt door 'Architektenburo Varicad bv' van Herman van Riswick.

Henk Willems

-
- ¹ MIP Limburg 1991, Rapport Meyel een inventarisatie van bouwkundige structuren en relictten uit 1850-1940
 - ² Zie op deze site: Geschiedenis van Meijel > 1895-1940 Samenwerken > Jan Truijen, Meijelse mens, groot Limburger
 - ³ GH Peel en Maas, Archieven der Gemeente Meijel tot 1943, inv.nr. 1649, met dank aan archiefmedewerker Reinhold Louvet voor het zoekwerk.
 - ⁴ Mededelingen en aanvullingen van Mart en Annemie Rooijackers-Balmer